Ministerie van OCW

Zaaknr.	
Datum reg.	04 NOV. 2016
E-Docnr.	
Directie	HO en S

1. M
2. OGHBWE
3. HO en S

Vereniging Hogescholen

Prinsessegracht 21
Postbus 123
2501 CC Den Haag
t (070) 312 21 21
f (070) 312 21 00
e-mail: jonkman@verenigingshogescholen.nl

Doorkiesnummer
(070) 312 21 82
Datum
3 november 2016
Ons kenmerk
16.4347.avw
Onderwerp
Publieke verantwoording over bestuurderskosten/declaraties

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ 'S-GRAVENHAGE

Geachte mevrouw Bussemaker,

In vervolg op onze brief van 25 januari jl. inzake de publieke verantwoording over bestuurderskosten/declaraties informeren wij u over de uniforme aanpak waartoe de hogescholen hebben besloten. Het streven naar een transparante en zoveel als mogelijk uniforme verantwoordingspraktijk is de aanleiding geweest voor de Vereniging Hogescholen om een vernieuwde verenigingsafspraak te ontwikkelen: de Handreiking verantwoording bestuurskosten en declaraties. Wij sluiten daarbij aan bij de richtlijnen zoals verwoord in de brief van de toenmalige staatssecretaris Zijlstra van 25 november 2011.

Doel en uitgangspunten van de Handreiking

Doel van de vernieuwde Handreiking is het realiseren van een maximaal transparante en eenduidige verantwoording van de declaraties door c.q. bestuurskosten van bestuurders van hogescholen. Met zo'n handreiking geeft de vereniging invulling aan de toezegging van de minister van OCW aan de Tweede Kamer (Tweede Kamer, vergaderjaar 2015–2016, 33 822, nr. 9) dat de onderwijssectoren zelf voorstellen zullen doen voor een regeling van de verantwoording van declaraties/bestuurskosten. Het voorstel is voorbereid door een brede vertegenwoordiging van deskundigen uit de hogescholen (controllers, bestuurssecretarissen en andere inhoudsdeskundigen). De Handreiking vertrekt vanuit enkele algemene, in de samenleving breed aanvaarde principes:

- uitgangspunt is transparante verantwoording overeenkomstig hetgeen in het maatschappelijk verkeer gebruikelijk is;
- verantwoorden moet zoveel als mogelijk geschieden aan de hand van eenduidige begrippen waardoor maximale vergelijkbaarheid van verantwoordingsinformatie wordt bereikt;
- dubbeltellingen moeten worden voorkomen, ook in relatie tot de verantwoording krachtens de WNT;
- de verantwoording moet aansluiten bij het relevante fiscale begrippenkader;
- het toerekenen van kosten is alleen daar aan de orde waar dit logisch is en tegen aanvaardbare kosten controleerbaar plaats kan vinden.

Op basis van deze uitgangspunten is het onderstaande format voor de Handreiking tot stand gebracht:

Overzicht verantwoording bestuurskosten en declaraties						
	Bestuurskosten die voor vergoeding in aanmerking komen en in het jaarverslag worden verantwoord					
		Bestuurder A	Bestuurder B	Bestuurder C	CvB gezamenlijk	Totaal
1	Reiskosten binnenland					
2	Reiskosten buitenland					
3	Representatie					
4	Overige kosten					
5	Totaal					

Toelichting bij de gehanteerde begrippen

Met zijn brief van 25 november 2011 heeft staatssecretaris Zijlstra aangegeven dat de wijze waarop bestuurskosten worden vergoed aan de bestuurder niet van belang mag zijn voor de wijze waarop deze kosten worden verantwoord. Die verantwoording betreft dus niet alleen de 'echte' declaraties, waarbij aan een bestuurder door hem gemaakte kosten achteraf worden vergoed. Het gaat ook om facturen die rechtstreeks door de hogeschool aan een leverancier van goederen en diensten worden vergoed en de uitgaven die via een creditcard lopen.

Een aantal kosten die een hogeschool voor zijn bestuurder(s) kan maken wordt verantwoord via de overzichten van de bezoldigingsinformatie in het jaarverslag van de hogeschool. Het betreft dan met name de kosten die aan een leaseauto zijn verbonden en de kosten van een mogelijke vaste belaste onkostenvergoeding. Indien zo'n vaste onkostenvergoeding wordt verstrekt zal de hogeschool inzicht geven voor welke onkosten dat gebeurt. Uitgaven voor deze onkosten zijn verder niet declarabel. Indien een vaste onkostenvergoeding wordt verstrekt voor onbelaste onkosten, dan worden deze onder rubriek 5 'overige kosten' verantwoord, en wordt in een toelichting bij het overzicht aangegeven welke kosten hiermee geacht worden te zijn vergoed en om welk bedrag het in het verslagjaar gaat.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen bestuurskosten en organisatiekosten. Bij bestuurskosten gaat het om kosten die direct aan de uitoefening van de bestuurstaak door de bestuurders gebonden zijn. Organisatiekosten omvatten alle de kosten die voortvloeien uit de reguliere bedrijfsvoering van de organisatie. Zie de bijlage voor een toelichting aan de hand van voorbeelden. Als een bestuurder in de loop van een verslagjaar uit dienst treedt worden alle met die bestuurder gemoeide bestuurskosten en declaraties over dat jaar in het overzicht opgenomen. Indien kosten door twee of drie bestuurders gezamenlijk worden gemaakt worden deze in de kolom 'CvB gezamenlijk' verantwoord.

De Vereniging Hogescholen zal de verantwoording van de bestuurskosten en declaraties door de hogescholen de komende jaren actief volgen. Door de uitkomst daarvan in de vereniging te bespreken kan worden bereikt dat de interpretatie en toepassing van de Handreiking door de hogescholen zoveel als mogelijk gelijk is. Hierbij kan onder meer de scheidslijn tussen bestuurskosten en organisatiekosten nader worden aangescherpt en kunnen twijfelgevallen die er altijd zullen zijn worden besproken en gewogen. Waar gewenst kan dat worden verwerkt in de bijlage bij de Handreiking of, in bijzondere gevallen, aanleiding geven de Handreiking zelf te actualiseren.

Invoering

De algemene vergadering van de Vereniging Hogescholen heeft de uitgangspunten voor een vernieuwde Handreiking verantwoording bestuurskosten en declaraties voorjaar 2016 vastgesteld. Daarbij is uitgesproken dat de hogescholen voor de hoogte van vergoedingen waar mogelijk aan zullen sluiten bij bestaande regelingen die door het Rijk worden gehanteerd. Op een enkel technisch punt heeft vervolgens nog nadere uitwerking plaatsgevonden. In alle fasen gedurende het proces is de Vereniging van toezichthouders van hogescholen (VTH) geconsulteerd over ontwikkeling van de Handreiking. De afzonderlijke hogescholen zijn nu aan zet om het eigen reglement voor de vergoeding van declaraties en bestuurskosten in het licht van de vernieuwde Handreiking te beoordelen en zo nodig te herzien. De Handreiking vindt vanaf het verslagjaar 2016 integraal toepassing.

Het bestuur,

Mr. Thom de Graaf,
voorzitter

drs. Ron Minnée,
secretaris

Bijlage bij Handreiking verantwoording bestuurskosten en declaraties Vereniging
Voorbeelden ten behoeve van de indeling van kosten in kostensoorten tbv de verantwoording

Organisatiekosten	Bestuurskosten	Kosten voor eigen rekening
Werkplek, zoals bureau en overig meubilair	Verhuiskosten	Attenties en cadeaus voor naaste ondersteunende medewerkers
Inrichting werkkamer	Vergoeding tijdelijke woonruimte	Uitgaven voor persoonlijke verzorging
Ondersteunend personeel (secretariaat)	Reis- en verblijfkosten binnen- en buitenland (met inbegrip van benodigde vaccinaties)	Kleding (huur/aanschaf/reiniging)
Aanpassingen werkplek in verband met arbeidsomstandigheden	Functionele consumpties, lunches en diners (uitsluitend in het buitenland incl. de fooien)	Individuele consumpties buiten de werkplek voor zover niet ondergebracht in de forfaitaire ruimte van de werkkostenregeling
Kosten van aanschaf en gebruik van tablets en telefoons, incl. abonnementskosten	Deelname aan congressen, cursussen en opleidingen	Ontvangsten zakelijke relatie thuis
Kantoorbenodigdheden	Abonnementen en vakliteratuur op de werkplek	Verkeersboetes
Lidmaatschap verenigingen, netwerken en andere organisaties passend bij het relatiebeheer van de	Lidmaatschap landelijke beroepsvereniging met professionaliseringsoogmerk	Fooien in Nederland
Ontvangsten delegaties, werklunches en –diners en functionele borrels op de werkplek	Geschenken i.v.m. onderhouden zakelijke relaties (jubilea, openingen, etc.)	
Aansprakelijkheidsverzekeringen alsmede vergoeden schade aan persoonlijke eigendommen		
Jaarlijkse bijdrage zakelijke creditcard		
Wisselkosten buitenlandse valuta		